

Az elmúlt 25 év alatt elértük, hogy a fagazdaság területén nemcsak hazai, de nemzetközi viszonylatban is Egyetemünk tudományos centrummá vált, és mint ilyen, kedvező kisugárzással hatott a fagazdaság egész fejlődésére. Fagazdaságunk további fejlődésének gyorsítása megköveteli, hogy Egyetemünket — tevékenységi körét kibővítve — *gazdaságpolitikai központtá* is alakítsuk, és fáradozzunk nemcsak a teljes gazdaságpolitika megértésén, annak megértetésén, hanem váljék Egyetemünk a gazdaságpolitika tudományos alapokon történő kialakítójává, formálójává és befolyásolójává. Segítse a minisztériumi vezetést, hallassa szavát az egyes szakágazatok nagyjelentőségű döntéseinek meghozatalában. Nem lehet kétséges, hogy az új gazdaságpolitika általunk is elért nagyobb eredményeiből csak ily módon kaphat többet az Egyetem saját anyagi-technikai bázisának továbbfejlesztésére.

Д-р Й. Галь: ПОЛОЖЕНИЕ И ЗАДАЧИ ВЫСШЕГО ОБУЧЕНИЯ В ЛЕСНОМ ХОЗЯЙСТВЕ И ДЕРЕВООБРАБАТЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Высшее лесохозяйственное обучение в Венгрии проводится уже 163 года. В настоящее время обучение осуществляется по реформированной в 1963 г. учебной программе. Целью программы были: модернизация программного учебного материала, улучшение практического обучения и повышение эффективности идеологического воспитания. Практика и постановления Партии, занимающиеся вопросами обучения, сегодня уже требуют дальнейшего развития. Кроме приобретения знаний, являющегося до сих пор почти исключительной целью, должно выйти на передний и развитие способности по применению знаний. В интересах этого необходимо расширить рамки самостоятельной работы слушателей, необходимо развивать формы проверки знаний студентов. Необходимо развивать также организацию подготовки, между званиями инженера и техника должна быть поставлена ступень инженера-производственника (техника высшей степени).

Dr. Gál, J.: THE SITUATION AND TASKS OF THE FORESTRY AND FOREST INDUSTRIES TRAINING ON THE UNIVERSITY LEVEL

Forestry education on the university level is 163 years old in Hungary. At present education takes place according to the curriculum, as it was elaborated in the frame of the educational reform in 1963. The objectives of the reform were to modernize the curriculum, to improve practical training and to increase the effectivity of the ideological education. Requirements of the practice and the decrees of the Party on education necessitate further improvements. It is and more indispensable to extend our education, which is now exclusively limited to teaching, to the direction of developing a readiness in the students for applying the obtained knowledge in the practice. For this sake it is to extend the frames of the independent work of the students, and to develop the methods of the examinations. Educational system has to be improved, as well. A new intermediate degree of forestry training is to be established in between the current university and secondary levels.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem továbbképzési tervei

D R. B É L D I F E R E N C

Századunk második felében az ismeretek növekedésének üteme felgyorsult, ami azt jelenti, hogy az ismeretek kicserélődése gyorsabb lett. Vannak tudományágak, amelyekben az ismeretek 75—90%-a 10—15 év alatt kicserélődik. A tudományágak nagy többségére ez a kis periódus természetesen nem vonatkozik. Mindenesetre tény, hogy a 25—30 év előtti időszakra vonatkoztatva, napjainkban az ismeretek kicserélődése kb. kétszeresen gyorsabb lett. Ez a tény óhatatlanul kihat a felsőfokú szakemberképzésre, így az erdő- és faipari mérnökképzésre is. Bármennyire sajnálatos, szem előtt kell tartanunk, hogy az emberi agy befogadóképessége gyakorlatilag alig változik, mindenesetre összehasonlíthatatlanul lassabban nő, mint az ismeretek. A felsőoktatás hatékonyságának optimalizálása éppen ezért soha nem volt annyira fontos, mint napjainkban. A világszerte végbemenő oktatás-korszerűsítési folyamatok legfontosabb oka ez a körülmény. Ma még inkább igaz az, hogy a diploma megszer-

zése után a szakember képzése nem fejeződik be. A képzés hatékonyságának optimalizálására két lehetőség kínálkozik:

az egyik lehetőség az egyetemi képzés szakosítása, amivel lehetőség nyílik egy-egy szűk szakterületen a vertikális növelésre és így a képzés alaposabbá tételére;

a másik lehetőség a továbbképzés (posztgraduális képzés).

Véleményünk szerint az erdő- és faipari mérnökképzés szakosítása — tekintetbe véve az ágazat volumenét és a népgazdaság lehetőségeit — nem lenne gazdaságos. Ezzel a gondolattal a jövőben sem kívánunk foglalkozni. Ezzel egyidejűleg azonban az eddiginél sokkal hatékonyabban kell megszerveznünk a továbbképzést. Elképzelésünk röviden a következő: az egyetemi oktatás során széles és mély alapokon nyugvó alapképzést adni, erre építeni a szakföldrajzi képzést, megtanítva a legfontosabb alapelveket és összefüggéseket, mindenütt rámutatva a fejlődési tendenciákra. Az így kiképzett mérnököknek — néhány év gyakorlatban eltöltött idő után — lehetőséget nyújtani a továbbképzésre azon a szakterületen, amely az üzem és a népgazdaság igényeinek leginkább megfelel, illetve amely szakterületeket ezen igények leginkább szükségelnek. A továbbképzésre ismét két lehetőség nyílik:

a) mérnöktovábbképzés, tanfolyamos rendszerben,

b) szakmérnökképzés, levelező oktatás formájában.

A következőkben röviden szeretnék foglalkozni e két továbbképzési formával, az Egyetemnek ezekre vonatkozó elképzeléseivel. Előljáróban szükségesnek tartom leszögezni, hogy egyik továbbképzési forma sem lesz kellő hatékonyságú, ha az nem az üzemek igényeit elégíti ki. Az igénybejelentéseket illetően tehát messzemenően támaszkodni kívánunk az üzemekre.

Mérnöktovábbképzés

Ez a képzési forma informatív jellegű. Célja, hogy egy-egy szakterület fejlődéséről, ezen a területen a világszínvonal állásáról és a várható fejlődési tendenciákról tájékoztassuk az üzemben dolgozó mérnököket. Üzemi kollégáinknak ugyanis — az objektív körülményeket tekintve — kisebb a lehetőségük a fejlődés nyomonkövetésére, mint az Egyetem oktatóinak. Egy-egy mérnöktovábbképző tanfolyam 7—14 napos, amelynek végén a résztvevők látogatási bizonyítványt kapnak. Egyetemünk 1971—75 között az alábbi témakörökből tervez mérnöktovábbképző tanfolyamokat szervezni:

Erdőmérnöki Kar:

1971-ben:

- Korszerű számítástechnika alkalmazása az erdőgazdálkodásban.
- A kitermelt és tárolt faanyag védelme.
- Termőhelyfeltárás és térképezés.

1972-ben:

- A vadgazdálkodás ágazati összefüggései és a vadászattudomány feladata a vadgazdálkodás fejlesztésében.
- Erdészeti gépek karbantartása.
- A fotogrammetria alkalmazása az erdőgazdálkodásban.

- Tájrendezés a zöldövezet tükrében. A zöldövezet kialakításának elméleti és gyakorlati vonatkozásai.
- Az erdészeti kereskedelem időszerű kérdései.

1973-ban:

- Csemetekertek védelme gomba, rovar és gyomnövények károsítása ellen.
- Kérgezés, tűzifa hasítás gépei és technológiája.
- Útkörnyezet ismeret. Útfásítás, útvonal vezetés és a fásítás kapcsolata.
- Korszerű erdőgazdasági térképek készítése fotogrammetriai eljárással.
- A trágyázás erdőgazdasági vonatkozásai.

1974-ben:

- Erdősítések és felújítások védelme gomba, rovar és gyomnövények károsítása ellen.
- Erdészeti munkatudományi ismeretek.
- Rakodás gépei és technológiája az erdőgazdaságban.
- Intenzív mag- és csemetegazdálkodás.
- Ortofoto-térképek alkalmazása az erdőgazdasági térképek készítéséhez.
- Talajvédelem.
- Színes és különleges fekete-fehér emulziók felhasználásának lehetőségei az állományfelvételekhez.

1975-ben:

- A térképi területmeghatározások legújabb módszerei és a terület-adatok korszerű tárolásának és felhasználásának gépesítése.
- Az erdőhasználat időszerű kérdései.
- Erdőnevelési munkák gépesítése.

Faipari Mérnöki Kar:

1971-ben:

Ragasztás és felületkezelés.

1972-ben:

Faipari szárítási technológiák.

1973-ban:

Faipari technológiai folyamatok automatizálása.

1974-ben:

Üzemszervezés.

1975-ben:

Bútor- és épületasztalosipari szerkezetek korszerű kialakítása.

Szaktanársági képzés

E képzési formával *célunk az, hogy az általános képzésben részesült mérnököknek egy-egy szűkebb szakterületen vertikálisan elmélyített képzést adjunk.* A képzési idő levelező oktatási formában 4 félév. A képzésben résztvevők fél-évenként vizsgára kötelezettek, az utolsó félévben diplomatervet készítenek, majd ezt követően államvizsgát tesznek. *A képzés tehát második oklevelet ad.* Egyetemünk 1971—80 között az alábbi témakörökben tervez szaktanársági képzést: A témakörök tervezetnek tekintendők, ezek közül azokat valósítjuk meg, amelyekre a legnagyobb az érdeklődés.

Erdőmérnöki Kar:

- Erdőhasználat tervezésének, szervezésének és kivitelezésének legújabb irányai.
- Az erdőművelés hatékonyságának fokozása.
- Az erdőgazdaságok hosszúlejáratú üzemterveinek készítése.
- Az erdőgazdálkodással kapcsolatos munkafolyamatok gépesítése és a szükséges építési feladatok ellátása.
- A vadászati ökológia és a vadgazdálkodás legújabb irányai, beleértve a természetvédelmet is.
- Az erdészeti gazdálkodás és üzemszervezés legújabb irányelvei és módszerei.
- Az erdészeti gépi adattárolás és feldolgozás.
- Az erdő- és favédelem vegyszeres módszerei és technológiája.
- A tájgondozás és tájrendezés alapelvei és gyakorlati kivitelezése.

Faipari Mérnöki Kar:

- Ragasztás, felületkezelés.
- Papíripari technológia.
- Szárítás.
- Folyamatok irányítása és automatizálása.

Szeretném megegyezően hangsúlyozni, hogy továbbképzési terveink csak akkor lesznek hatékonyak, ha a témakörök megválasztásához az üzemektől és az irányító hatóságoktól megfelelő támogatást kapunk. Ugyanilyen gondosságot kérünk már most a gazdaságok, illetve üzemek, és a főhatóságok vezetőitől a továbbképzésben résztvevő személyek kijelölését illetően. Nagymértékben növelné a hatékonyságot, ha az irányító főhatóságok az üzemek vezetőivel közösen kidolgoznák azon munkakörök jegyzékét, amelyek betöltéséhez szakmérnöki végzettség szükséges. Gondoskodni kellene természetesen arról is, hogy szakmérnökeink megfelelő dotációban részesüljenek.

Amint azt már több helyütt is említettem, a felsorolt témakörök tervezetnek tekintendők. Ezúton is kérem a gazdaságok, illetve üzemek, és a főhatóságok vezetőit és minden kollégánkat, hogy a Karok dékánjainak megküldött javaslataikkal, véleményeikkel segítsék elő az egyetem továbbképzési tevékenységének hatékonyságát.

Д-р Ф. Бельди: ПЛАНЫ УНИВЕРСИТЕТА ЛЕСНОГО ХОЗЯЙСТВА И ДЕРЕВООБРАБАТЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ПО ПЕРЕПОДГОТОВКЕ

Ускоряющимися темпами роста знаний требуется организованная переподготовка специалистов. Для этого имеются две возможности: курсовая переподготовка инженеров и заочное обучение инженеров-специалистов. Для первой возможности Университет уже имеет конкретную программу, разработанную на несколько лет вперед, для последней же возможности имеются только общие соображения, которые будут осуществлены в зависимости от количества подаваемых заявок.

Dr. Béldi, F.: PLANS FOR ESTABLISHING POSTGRADUATE COURSES ON THE UNIVERSITY FOR FORESTRY AND FOREST INDUSTRIES

With the increasing rate of expansion of the knowledge it is indispensable to establish systematic postgraduate courses. The two possibilities for doing this are the regular day-time, and the correspondence extension courses. As to the day-time courses a long-term program has already been elaborated by the university staff for the coming years, but as regards the correspondence courses, there are only broad ideas about them, the realization of which depends on the future requirements.